

Yaşar Seyman
(08.09.2001)

(Bu makale 07.08.2001 tarihli Cumhuriyet gazetesi'nden alınmıştır.)

Tunceli'ye gitmek zordur. Çoğu kez kent sınırında geri çevrilirsiniz. Ya da dakikalarca kimlik kontrolleri sonrası girişinize olur verilir. Asker, sendika kimliği geri getiriyor. " Komutan normal kimliğinizi istedi " diyor. Sürücü belgemi veriyorum. Olağanüstü halin yaşandığı kentlere girer girmez; uygulamanın ağırlığı omuzlarınıza çöküyor. Kimliğiniz en çok bu kentlerde işe yarıyor.

Ülkemizde bazı kentlerimiz iki isimlidir. Hatta daha çok ilk isimleriyle söylenir ve yaşamda yer alırlar... Tıpkı İzmit - Kocaeli / Hatay - Antakya / Mersin - İçel / Adapazarı - Sakarya gibi Dersim / Tunceli de bu denli bilinmeli ve kolayca söylenmelidir. Oysa yaşanan gerçek, Dersim türkülerdeki kadar kolay söylenmiyor...

Dersimliler, dünyanın öteki ucunda bile olsalar, yaşamlarında üç sözcük kök salar. Düzgün Baba, Munzur ve Dersim. Çoğu sürgün çocukları olan Dersimliler coğrafyalarından uzak, yıllarca doğdukları kente girememişlerdir. Bu acının özlemi yakıcıdır. Munzur'un suyuna ekmeğini banıp yemek, Dersim'in topraklarını öpmek işte bu özlemin yansımasıdır. Dersim kurtuluş günü olmayan tek kentimizdir. O nedenle ödenen bedel ağırdır. Bu acılar, bu özlemler artık geride bırakılmalıdır. Ozan bile: "Bütün acılarımızı Munzur'la yıkadık " diyor.

Bir sürgün ailesinin çocuğu olarak, efsanelerini, öykülerini dinlediğim Dersim'e 12 Eylül sonrası gittim. Kim bilir, yönetenlerin bölge halkına yaptıklarına tanıklığımı gün gelir yazarım. Ama yanlışların sürdüğünü görmek acı veriyor. Bir kentin üst düzey yöneticileri siyasi kimliklerinden soyunmalıdır. Hele bu kent ülkenin hiçbir kentine benzemiyorsa; o kentte biraz daha duyarlı ve hoşgörülü olmaları gerekir. Bu kent tüm yoksunluklarına ve yoksulluklarına karşın eğitime önem verir, ülkenin hiçbir kentinde politik bilinç bu denli yüksek değildir. Bu kenti yönetenler demokrat olmalı, sevgi ve sabırla insanlara yaklaşmalı, kent dokusu, kent kültürü yaratmalıdır.

Çağdaş yöneticinin, önyargıdan, önkabulden ve taraflılıktan arınması gerekiyor. Dersimli Cumhuriyet'ini ve ülkesini seviyor. Devletine saygılı ama insanca yaşamak istiyor. Yıllardır olağanüstü halin ağırlığını omuzlarında taşıyor. Kendisine uzatılan sıcak eli tutmasını ve sevgisini göstermesini biliyor. Bunun en güzel örneği Dursun Bak paşaya olan sevgi ve saygıdır.

Dersim, güneşin, suların, dağların efsanelerin kentidir. Başkan Celal Doğan, Dersim'de yaptırdığı parkın açılışında öz olarak şunları söylüyor: " Gaziantep Büyükşehir Belediyesi olarak kendimize; Berlin'i, Londra'yı, Paris'i, Roma'yı, Madrid'i kardeş belediye seçmedik. Tunceli'yi seçtik. " Belediye başkanlarıyla, milletvekilleriyle, valiyle, paşalarla ve yöneticilerle parkı geziyoruz. Sanki güzellikleri gölgelemek istercesine türküler kaynağı Tunceli'de yöresel türküler yerine; ırkçılık kokan türküler defalarca yüksek sesle dinletiliyor. İçimden eyvah diyorum.

Munzur festivalinde, Kadın Sorunları panelini belediye salonunda yönetiyordum. Son sözlerim tam teçhizatlı komandoların marşlarıyla kesildi. Hoş değildi. Konuşmamı şu sözlerle noktaladım. Artık Tunceli'ye bir kadın eli değmeli, Tunceli bir kadın milletvekilini parlamentoya göndermeli. Bizler, salonu dolduran katılımcıların alkışlarıyla paneli noktlayıp, polislerin, özel timlerin, komandoların gösterileri arasında belediye sarayından çıktık. Tüm bunlara karşın; Ferhat Tunç'un kadife sesi yaralara merhem oldu.

2. Munzur kültür ve doğa festivali özüne uygun yaşanmadı. Havaaların sıcaklığına inat provakasyon kokan eylemlerle sıcaklık daha da arttı. İlk günün akşamı stadyumda sloganlar, kentte yaşanan olaylar ve gerginlik sağduyunun egemen olmasıyla daha büyük olayların yaşanmasına izin vermedi. İkinci Munzur festivaliyle Tunceli'de yaşanan sıcacık buluşmadan korkanlar yaraları sarmak yerine kaşımak istediler. Büyük acılar yaşanabilirdi. Herkesin üzerine düşen sorumlulukla iki yaşındaki bu çocuğu büyütme, festivalin yaratısı sıcak buluşmaya engel olmamak, kültür boyutuna derinlik kazandırmak ve prestijli festivaller arasına katmak gerekiyor.

Yaşar Seyman

E- posta : yasar.seyman@isbank.net.tr